

ДЖ. Д. СЕЛИНДЖЪР

БАРД

ДЖ. Д. СЕЛИНДЖЪР ТРИ РАННИ РАЗКАЗА

Превод: Любомир Николов

chitanka.info

Един млад и амбициозен писател на име Джером Дейвид Селинджър си поставя много високи цели още в самото начало на своята кариера. Той почти отчаяно копнее да публикува първите си разкази в списание *The New Yorker* — според него върха на литературния свят на Америка. Но това няма да се сбъдне в течение на няколко дълги години и една световна война. *The New Yorker*, чиито вкусове в областта на литературата са били и си остават пословично строги и капризни, не е съвсем готово за този дързък и твърде самоуверен новак с циничен миоглед и увлечение по жаргонния диалог. Но други списания бързо признават изгряващия талант — свеж глас в един момент, когато светът се люлее на ръба на безумието. Списание *Story*, уважавано и влиятелно издание с малък тираж, посветено изцяло на изкуството на късия разказ и все още действащо и уважавано днес, е първото, което през 1940 г. отпечатва името Дж. Д. Селинджър и разказа „Младежи“ — впечатляващ поглед към света на нюйоркските безделници и двама млади хора, водещи един почти напълно безсмислен и празен разговор. Следващият му разказ, „Иди да видиш Еди“, е публикуван в списание *University of Kansas City Review* и е за тихата заплаха, с която антипатичният главен герой постепенно притиска една млада дама, за да се срещне с човек на име Еди. Публикувана също през 1940 г., творбата е забележителна с усещането за неразказана история на втори план — похват, който Хемингуей използва много ефектно. Четири години по-късно, към края на военните преживявания на Селинджър, разказът „От веднъж седмично не се умира“ излиза отново в списание *Story*. На пръв поглед в него се описва как един мобилизиран войник се опитва да каже на престарялата си леля, че отива на война, но някои читатели биха възприели историята като метафора за подготовката на едно семейство да приеме възможността за гибел на фронта. „Три ранни разказа“ (илюстрирана) е първата законно публикувана книга на Дж. Д. Селинджър от над 50 години насам. *Devault-Graves Digital Editions* — издателство, специализирано в повторното отпечатване на най-добрата американската литература, с гордост ви представя тази антология на един от най-новаторските и вдъхновяващи автори на Америка.

МЛАДЕЖИ

Някъде около единайсет часа, след като отбеляза, че купонът се вихри подобаващо и току-що е бил ощастливен лично от Джек Делрой, Лусил Хендърсън се пристраши да хвърли отново едно око към Една Филипс, която още от осем седеше в голямото червено кресло, пушеше цигара след цигара, приветстваше с планинарски възгласи всеки новодошъл и хвърляше влажни погледи, на които младежите не си правеха труда да отговорят. Никаква промяна на тоя фронт. Лусил Хендърсън въздъхна тежко, доколкото ѝ позволяваше тясната рокля, после свъси оскубаните си вежди и огледа шумните младежи, които бе поканила да се почерпят с уискито на баща ѝ. След това рязко се втурна към мястото, където Уилям Джеймсън Джуниър седеше, гризеше си ноктите и зяпаше едно русо миньонче, седнало на пода с трима студенти от „Рутгърс“.

— Здравсти — каза Лусил Хендърсън, стискайки ръката на Уилям Джеймсън Джуниър. — Ела, искам да те запозная с някого.

— С кого?

— С онова момиче. Страхотна е.

И Джеймсън я последва през стаята, опитвайки същевременно да изчопли забелената кожичка около нокътя на палеца си.

— Една, душичке — каза Лусил Хендърсън. — Ще ми е много приятно да се запознаеш отблизо с Бил Джеймсън. Бил, това е Една Филипс. Или може би вече се познавате, гълъбчета?

— Не — каза Една, оглеждайки големия нос, месестите устни и тесните рамене на Джеймсън. — Страшно се радвам да се запозная с вас — добави тя.

— Приятно ми е — отвърна Джеймсън, сравнявайки мислено Една с прелестите на русото миньонче в другия край на стаята.

— Бил е много добър приятел на Джек Делрой — поясни Лусил.

— Не чак толкова — каза Джеймсън.

— Е, аз трябва да бягам. Пак ще се видим с вас двамата!

— По-кратко! — викна подире ѝ Една. Помълча и подхвърли: — Няма ли да седнете?

— Ами... де да знам — смотолеви Джеймсън. — Както е тръгнало, цялата вечер само седя.

— Не знаех, че сте приятел на Джек Делрой — каза Една. — Той е велик, не смятате ли?

— Да, бива си го, предполагам. Не го познавам много добре. Рядко се засичам с неговата тайфа.

— О, нима? А пък Лу май каза, че сте големи приятели.

— Да, така каза. Само че аз не го познавам много добре. И вече наистина трябва да си вървя. Имам да пиша курсова работа за понеделник. Този уикенд почти не съм се прибирал.

— О, та купонът едва започва! — възрази Една. — Вечерта тъкмо набира обороти.

— Какво набира?

— Обороти. Още е съвсем рано, искам да кажа.

— Да — съгласи се Джеймсън. — Но аз дори не се канех да идвам тази вечер. Заради онази курсова работа. Честна дума. Всъщност изобщо нямаше да се прибирам през уикенда.

— Но още е толкова рано, нали разбираш! — настоя Една.

— Да, знам, но...

— Всъщност на каква тема е курсовата ти работа?

Ненадейно в другия край на стаята дребничката блондинка се заля в смях и тримата студенти от „Рутгърс“ усърдно ѝ запригласяха.

— Та на каква тема е курсовата ти работа? — повтори Една.

— О, нямам представа — каза Джеймсън. — За описанието на някаква си катедрала. В Европа. Не помня коя точно.

— Добре де, какво всъщност се иска от теб?

— Де да знам. Да я критикувам или нещо от сорта. Имам го записано.

Дребната блондинка и нейните приятели отново избухнаха в смях.

— Да я критикуваш? О, значи си я виждал?

— Кое да съм виждал? — изненада се Джеймсън.

— Онази катедрала.

— Аз ли? Не, по дяволите.

— Чакай сега, как можеш да критикуваш, щом никога не си я виждал?

— А, да. Аз не съм. Виждал я е онзи, дето го е написал. От мен се иска да критикувам според неговите писания.

— Ммм. Ясно. Изглежда *наистина* трудно.

— К'во каза?

— Казах, че ми се вижда трудно. Знам ги аз тия неща. Колко са ми минавали през главата...

— Така си е.

— Кой гад го е написал? — попита Една. Нов взрив на веселие откъм зоната на русото миньонче.

— Какво? — не дочу Джеймсън.

— Питам кой го е написал.

— Не знам. Джон Ръскин.

— Майко мила! — възкликна Една. — Здравата си загазил, мой човек.

— К'во каза?

— Казах, че здравата си загазил. Много е трудно, имам предвид.

— О. Да, сигурно имаш право.

— За кого се озърташ? — попита Една. — Познавам повечето от тайфата тази вечер.

— Аз ли? За никого не се озъртам. Мислех, че май ще си взема нещо за пиене.

— Хей! Взе ми думите от устата. Двамата станаха едновременно. Една беше по-висока от Джеймсън, а Джеймсън беше по-нисък от Една.

— Мисля, че може да има нещо останало на терасата — каза Една. — Някоя недопита бутилка. Не съм сигурна, но можем да опитаме. Ако не друго, поне ще подишаме чист въздух.

— Добре — съгласи се Джеймсън.

Тръгнаха към терасата. Една се бе попривела и изтръскваше в движение въображаеми пращинки цигарена пепел от скута си, след като вече три часа бе седяла на едно място. Джеймсън вървеше след нея, озърташе се през рамо и гризеше нокътя на левия си показалец.

Терасата на семейство Хендърсън определено не бе достатъчно осветена за четене, ръкоделие или решаване на кръстословици. Излизайки пъргаво през мрежестата врата, Една почти веднага чу

приглушените гласове, долитащи откъм по-плътната сянка отляво. Но тя тръгна право към предната част на терасата, облакът се на белия парапет, пое си въздух много дълбоко, после обърна глава и потърси с поглед Джеймсън.

— Чух, че някой говори — каза Джеймсън, заставайки до нея.

— Шшшт... Не е ли разкошна вечер? Просто дишай дълбоко.

— Добре, добре. Къде е пиячката? Уискито?

— Само секунда — каза Една. — Поеми си дълбоко дъх. Поне веднъж.

— Да, поех си. Дали не е онова там?

Той се отдалечи към масата. Една се завъртя, за да гледа какво прави. Видя силуета му — вдигаше и пак оставяше разни неща по масата.

— Нищо не е останало! — обади се Джеймсън.

— *Шшшт*. По-тихо. Ела тук за малко. Джеймсън се приближи до нея и попита:

— Какво има?

— Погледни само това небе — каза Една.

— Видях го. Там някой говори, не чуваш ли?

— Да, тъпчо.

— Защо пък тъпчо?

— Някои хора — натърти Една — искат да са *сами*.

— О. Аха. Разбрах те.

— *По-тихо*. Ще се радваш ли, ако някой ти провали такъв момент?

— Да. Не, разбира се — каза Джеймсън.

— Аз направо бих го убила, а ти?

— Де да знам. Да. Сигурно.

— Всъщност какво правиш най-често, когато си у дома през почивните дни? — попита Една.

— Аз ли? Ами... не знам.

— Сигурно здравата му отпускат края, нали?

— Нещо не те разбирам — каза Джеймсън.

— Е, сецаш се. Не те свърта на едно място. Студентски щуротии.

— Не-е-е. Де да знам. Не много.

— Знаеш ли — каза рязко Една, — много ми напомняш за онова момче, с което ходех миналото лято. Искам да кажа, по външност и така нататък. Бари имаше фигура почти като твоята. Нали се сещаш. Жилав.

— Така ли?

— Ммм. Той беше художник. О, господи!

— Какво има?

— Нищо. Просто никога няма да забравя как веднъж поиска да ми нарисува портрет. Често ми казваше, и то адски сериозно: „Еди, ти не си красива според общоприетите мерки, но в лицето ти има нещо, което искам да уловя“. Честна дума, адски сериозно го казваше. Е, веднъж се престраших да му позирам.

— Да — каза Джеймсън. — Хей, мога да изтичам да донеса нещо за пиене...

— Не — възрази Една. — Дай просто да изпушим по цигара. Тук е разкошно. Влюбени гласове и тъй нататък, какво повече да искаш?

— Май нямам цигари у мен. Мисля, че останаха в другата стая.

— Недей да си правиш труда — каза Една. — Имам няколко тук.

Тя бръкна във вечерната си чантичка, извади малка черна табакера, украсена с фалшиви диаманти, отвори я и предложи на Джеймсън една от трите цигари. Той я взе и веднага напомни, че наистина трябвало да си върви — нали вече й казал каква курсова работа има за понеделник. След дълго ровене намери кибрит и й поднесе огънче.

— О! — каза Една, пускайки облаче дим. — Купонът така или иначе скоро ще се разтури. Впрочем забеляза ли Дорис Легет?

— Коя беше тя?

— Съвсем дребна. Русолява. Ходеше с Пит Айлснър. О, трябва да си я видял. Както винаги, седеше на пода и се кискаше до премаляване.

— А, тази? Познаваш ли я? — заинтересува се Джеймсън.

— Е, донякъде — каза Една. — Рядко се движим в една компания. Всъщност познавам я най-вече по онова, което съм чула от Пит Айлснър.

— Кой е той?

— Пити Айлснър? Не познаваш ли Пити? О, той е голяма работа. По някое време ходеше с Дорис Легет. И според мен тя му разката

фамилията. Просто не е читаво момиче, мисля.

— Как? — попита Джеймсън — Какво намекваш?

— О, зарежи. Знаеш ме. Мразя да се изказвам, когато не съм съвсем сигурна и прочие. Вече не. Само че все пак *не ми се вярва* Пити да ме е излъгал. В крайна сметка, искам да кажа.

— Бива си я — каза Джеймсън. — Дорис Лигет, нали?

— Легет — поправи го Една. — Е, сигурно Дорис *наистина* е привлекателна за мъжете. Не знам. Но си мисля, че я харесвах повече — като външност, искам да кажа, — докато косата ѝ беше естествена. Нали разбираш, изрусената коса, поне за мен, винаги изглежда някак изкуствена, когато я видиш на светло или нещо такова. Не знам. Може и да греша. Май вече всички го правят. Божичко! Бас държа, че татко ще ме убие, ако някога се прибера с боядисана коса, дори и *съвсем* малко! Ти не познаваш татко. Той е ужасно старомоден. Ако трябва да съм *откровена*, не мисля, че изобщо *някога* ще се боядисам. Но нали знаеш. Понякога правиш най-откачени неща. Господи! И не е само татко! Мисля, че *Бари* също ще ме убие, ако някога го направя!

— Кой? — попита Джеймсън.

— Бари. Момчето, за което ти казах.

— Той тук ли е тази вечер?

— Бари? Господи, не! Просто не мога да си представя Бари на подобен купон. Ти не го познаваш.

— В колеж ли учи?

— Бари ли? Ммм, учеше. В „Принстън“. *Мисля*, че напусна през трийсет и четвърта. Не съм сигурна. Всъщност не съм виждала Бари от миналото лято. Не на сериозно, искам да кажа. По купони и тъй нататък. Винаги успявах да извърна глава, когато той ме поглеждаше. Или изтичвах до тоалетната, или нещо такова.

— Мислех, че го харесваш — каза Джеймсън.

— Ммм. Харесвах го. До един момент.

— Нещо не те разбирам.

— Зарежи. Не ми се говори за това. Той просто искаше твърде много от мен — това е.

— О — каза Джеймсън.

— Не че съм моралистка или нещо подобно. Не знам. Може и да съм. Просто си имам свои собствени правила и по свой дребничък начин се опитвам да живея според тях. Доколкото мога поне.

— Виж какво — каза Джеймсън. — Този парапет е малко паянтов...

Една продължаваше:

— Не че не съм наясно как се чувства едно момче, след като цяло лято излиза с теб и харчи пари, които няма право да прахосва за театрални билети, нощни заведения и тъй нататък. Нали разбираш, наясно съм с тия работи. Той смята, че му дължа нещо. Е, аз пък не съм такава. Сигурно просто съм устроена другояче. За мен трябва да има нещо истинско. Преди онова. Любов и прочие, искам да кажа.

— Да. Виж какво, тъй... Вече наистина трябва да си вървя. Имам курсова работа за понеделник. По дяволите, още преди часове трябваше да съм си у дома. Така че мисля да вляза да пийна още едно и си тръгвам.

— Да — каза Една. — Влизай.

— Ти няма ли да дойдеш?

— След малко. Върви.

— Добре. До скоро — каза Джеймсън. Една се намести поудобно на парапета.

Запали последната цигара от табакерата. Вътре някой бе пукал радиото или просто изведнъж засилиха звука. Някаква млада певица пееше с дрезгав глас припева от онова ново представление, който дори хлапетата от доставките си свирукаха напоследък.

Никоя друга врата не хлопа тъй, както мрежестата.

— Една! — поздрави я Лусил Хендърсън.

— Хей, хей — рече Една. — Здравсти, Хари.

— Здравсти, щом си рекла.

— Бил е вътре — каза Лусил. — Хари, ще ми донесеш ли едно питие?

— Разбира се.

— Какво стана? — заинтересува се Лусил. — Не си ли допаднахте с Бил? Онези там Франсис и Еди ли са?

— Не знам. Той трябваше да си тръгва. Имал много работа за понеделник.

— Е, сега седи на пода при Доти Легет. Делрой й пуска фъстъци в гърба. Да, онези там *наистина* са Франсис и Еди.

— Твоят Бил излезе голяма скица.

— Тъй ли? — рече Лусил. — Как? В какъв смисъл?

Една сви устни и изтръска пепелта от цигарата.

— Малко *мераклия* си пада.

— *Бил Джеймсън?*

— Е, както виждаш, все още съм цяла — каза Една. — Само го дръж по-далеч от мен, бива ли?

— Хм. Какво ли не научава човек — рече Лусил Хендърсън. — Къде се дяна онзи заплес Хари? До скоро, Ед.

След като допуши цигарата, Една също влезе. Бързо се изкачи право по стълбището към онази част от дома на майката на Лусил Хендърсън, където бе забранено да припарват младежи със запалени цигари и мокри коктейлни чаши в ръце. Остана на горния етаж почти двацет минути. Накрая слезе и се върна в хола. Уилям Джеймсън Джуниър седеше през няколко мъже от дребничката блондинка. В дясната си ръка стискаше чаша, а пръстите на лявата неволно се надигаха към устата му. Една седна на голямото червено кресло. Никой не го беше заел. Тя отвори чантичката си, измъкна малката черна табакера с фалшиви диаманти и извади една от десетината цигари, които лежаха вътре.

— Хей! — извика тя, потропвайки с цигарата по подлакътника на голямото червено кресло. — Хей, Лу! Боби! Вижте дали не можете да хванете нещо по-свастно по радиото! Така де, нещо, което да става за танци!

ИДИ ДА ВИДИШ ЕДИ

Спалнята на Хелън винаги бе подреждана, докато тя се къпеше, тъй че когато излезе от банята, по тоалетката нямаше нито снощни бурканчета от крем, нито мазни памуци, а в огледалото проблясваха отраженията на идеално оправено легло и добре наместени възглавнички по креслата. В ясни дни като днешния топлите слънчеви петна подчертаваха пастелните тонове, подбрани според наръчника по декорация.

Тя тъкмо четкаше гъстата си червена коса, когато влезе прислужницата Елси.

— Господин Боби е тук, госпожо — каза Елси.

— Боби? — повтори Хелън. — Мислех, че е в Чикаго. Подай ми халата, Елси. После го покани да влезе.

След като загърна тъмносиния халат върху дългите си голи крака, Хелън продължи да се реши. Внезапно зад гърба ѝ изникна висок сламенорус мъж с шлифер, който бързо мина край нея и мимоходом я погали с пръст по тила. Отправи се към шезлонга в другия край на стаята и се просна на него, както си беше с шлифера. Хелън го виждаше добре в огледалото.

— Здравей — каза тя. — Хей. Тъкмо беше подредено. Мислех, че си в Чикаго.

— Върнах се снощи — каза с прозявка Боби. — Боже, колко съм уморен.

— Успешно ли мина? — попита Хелън. — Нали беше отишъл да чуеш как пее някакво момиче или нещо подобно.

— Тъхъ — потвърди Боби.

— Биваше ли я?

— В гърдите — много. Не и в гласа.

Хелън остави четката, стана и се премести на стола с прасковен цвят до краката на Боби. Извади пиличка от джоба на халата и се зае с дългите си розови нокти.

— Какво друго знаеш? — попита тя.

— Не много — каза Боби.

Той се понадигна с пъшкане, извади пакет цигари от джоба на шлифера, върна ги обратно, после стана, за да си свали горната дреха. Метна тежкия шлифер върху леглото на Хелън, разпилявайки сноп слънчеви лъчи. Хелън продължаваше да си пили ноктите. Боби седна на ръба на шезлонга, запали цигара и се приведе напред. Слънцето огряваше и двамата, подчертавайки изкусително млечната белота на нейната кожа; при Боби нямаше какво да се подчертава освен пърхота и торбичките под очите му.

— Искаш ли работа? — попита Боби.

— Работа ли? — отвърна Хелън, продължавайки да работи с пилата. — Каква работа?

— Еди Джаксън започва репетиции за нов спектакъл. Видях го снощи. Да го видиш само колко се е прошарил. И го попитах — имаш ли място за сестра ми? Той рече — може би, а аз му казах, че може да наминеш.

— Добре, че си казал *може* — рече Хелън, вдигайки очи към него. — Какво място ще ми даде? Третата отляво или нещо такова?

— Не съм го питал за мястото. Но все е по-добре от нищо, нали? Хелън не отговори и продължи да си пили ноктите.

— Защо не искаш работа?

— Не съм казала, че не искам.

— Е, тогава какво ти пречи да се видиш с Джаксън?

— Не искам вече да пея в хора. Освен това ненавиждам Еди Джаксън.

— Даа — проточи Боби. Стана, отиде до вратата и подвижна: — Елси! Донеси ми чаша кафе!

После отново седна и каза:

— Искам да се видиш с Еди.

— Аз пък не искам да се виждам с Еди.

— Искам да го видиш. Остави за малко тая проклета пила.

Тя продължи заниманието си.

— Искам да отидеш там днес следобед, чуваш ли?

— Няма да ида там нито в днешния, нито в който и да било друг следобед — заяви Хелън и праметна крак върху крак. — Кого си мислиш, че командваш?

С полусвит юмрук Боби изби пилата от пръстите ѝ. Тя нито го погледна, нито вдигна пилата от килима. Просто стана, върна се до тоалетката и продължи да разресва гъстата си червена коса. Боби застана зад нея и потърси очите ѝ в огледалото.

— Искам да се видиш с Еди днес следобед. Чу ли ме, Хелън?

Хелън не спираше ресането.

— И какво ще направиш, ако не ида, отворко?

Той се засегна.

— Искаш ли да ти кажа? Искаш ли да ти кажа какво ще направя, ако не идеш там?

— Да, бих искала да ми кажеш какво ще направиш, ако не ида там — изкопира тона му Хелън.

— Не ме принуждавай. Ще ти запуша хубавите устенца — предупреди я Боби. — Господ ми е свидетел, искам да идеш там. Искам да се видиш с Еди и искам да приемеш проклетата работа.

— Не, искам да ми кажеш точно какво ще направиш, ако не ида там — каза Хелън, този път с естествения си глас.

— Ето какво ще направя — каза Боби, като я гледаше втренчено в огледалото. — Ще позвъня на жената на зализаното ти гадже да ѝ разкажа това-онова. Хелън се запревива от смях.

— Ами давай! Давай, умнико! Тя знае всичко за него!

Боби се обърка.

— Знае ли?

— Да, знае! И не наричай Фил „зализан“! Можеш само да си мечтаеш да изглеждаш и наполовина добре колкото него!

— Той е мошеник. Зализан гаден измамник — заяви Боби. — Такива гадняри вървят по пет за грош. Това ти е гаджетото.

— От твоята уста звучи като комплимент.

— Виждала ли си някога жена му? — попита Боби.

— Да, виждала съм жена му. И какво?

— Виждала ли си лицето ѝ?

— Какво толкова си се захласнал по лицето ѝ?

— Изобщо не съм се захласнал! Тя няма чаровна муцка като твоята. Просто едно обикновено, хубаво лице. Защо, по дяволите, не оставиш тъпия ѝ съпруг на мира?

— Не е твоя работа! — срязва го Хелън.

Пръстите на дясната му ръка изведнъж се впиха в меката плът на рамото ѝ. Тя изкрещя от болка, обърна се и от тази неудобна позиция, но с все сила отблъсна ръката му с опакото на четката за коса. Той изпъшка и бързо обърна гръб както на Хелън, така и на прислужницата Елси, която току-що бе донесла кафето. Елси остави подноса на диванчето до стола, където Хелън бе пилила ноктите си, после тихичко се оттегли от стаята.

Боби седна и с помощта на другата си ръка отпи глътка кафе без захар и сметана. На тоалетката Хелън бе почнала да навива косата си. Носеше я на тежък старомоден кок.

Той отдавна бе приключил с кафето, когато и последната фиба си дойде на мястото. Пушеше и зяпаше през прозореца. После Хелън се приближи до него. Придържайки реверите на халата върху гърдите си, тя седна с тихичко пъшкане на пода в краката му. Сложи ръка на глезена му, погали го и заговори с променен глас.

— Боби, извинявай. Но ти ме изкара от нерви, скъпи. Много ли те боли ръката?

— Няма значение — каза той, без да вади ръката си от джоба.

— Боби, аз обичам Фил. Честна дума. Не искам да си мислиш, че просто се занасям. Не го мислиш, нали? Искам да кажа... нали не си мислиш, че само се занасям, за да наранявам хората?

Боби мълчеше.

— Честна дума, Боб. Ти не познаваш Фил. Той наистина е страхотен.

Боби я погледна.

— Ти и твоите проклетни страхотни приятели. Не е един, не са двама. Онзи от Кливланд. Как му беше името, по дяволите? Ботуел. Хари Ботуел. Ами онзи русоляв хлапак, дето пееше при Бил Касиди? Двама от най-страхотните скапаняци, които си срещала някога. — Той пак се загледа през прозореца и накрая промърмори: — О, за бога, Хелън.

— Боб — каза Хелън, — знаеш на колко години бях. Ужасно млада. Знаеш го. Но Боб, този път е истинско. Честно ти казвам. Знам го. Никога преди не съм се чувствала така. Боб, нали дълбоко в сърцето си не вярваш, че търпя всичко това от Фил така, само за разнообразие?

Боби пак я погледна, вдигна вежди и присви устни.

— Знаеш ли какво чух в Чикаго? — каза той.

— Какво, Боб? — тихо попита Хелън, разтривайки глезена му с връхчетата на пръстите си.

— Чух двама души да си говорят. Не ги познаваш. Говореха за теб. За теб и онзи букмейкър Хансън Карпентър. Разчоплиха цялата история от игла до конец. — Той помълча. — И с него ли ходиш, Хелън?

— Това е гадна лъжа, Боб — кротко отвърна Хелън. — Боб, познавам Хансън Карпентър само колкото да си кажем здрасти.

— Може би! Но е чудесно за един брат да слуша такива неща, нали? Всички в града цвилят и се кикотят, като ме видят да се задавам иззад ъгъла!

— Боби. Ако вярваш на тия гадости, вината си е твоя, по дяволите. Какво ти пука за техните приказки? Ти си далеч над тях. Не бива да обръщаш внимание на мръсните им измислици.

— Не казвам, че съм повярвал. Казах, че го чух. Страшно е неприятно, нали?

— Е, не чак толкова — каза Хелън. — Ще ми хвърлиш ли една цигара?

Той метна пакета цигари в скута ѝ, после и кибрита. Тя запали, вдъхна дълбоко и махна с пръсти парченце тютюн от езика си.

— Ти беше такава страхотно хлапе — заяви лаконично Боби.

— О! И вече не съм ли? — попита Хелън с тънко момичешко гласче.

Той избягна отговора.

— Виж, Хелън. Ето какво ще ти кажа. Онзи ден, преди да замина за Чикаго, обядвах с жената на Фил.

— И какво?

— Тя е чудесно момиче. От класа — каза Боби.

— От класа, а? — повтори Хелън.

— Да. Чуй ме. Иди да се видиш с Еди днес следобед. Нищо няма да ти стане. Иди да го видиш.

Хелън смукна от цигарата.

— Мразя Еди Джаксън. Всеки път ми се слага.

— Слушай — каза Боби, ставайки от стола. — Ти знаеш как да си недостъпна, когато искаш. — Той се приведе над нея. — Трябва да тръгвам. Още не съм ходил в кантората.

Хелън стана и го загледа как си облича шлифера.

— Иди да видиш Еди — повтори Боби, докато си надяваше ръкавиците от свинска кожа. — Чу ли? — Той закопча шлифера. — Скоро ще ти звънна.

— О, значи скоро ще ми звъннеш! — присмехулно повтори Хелън. — Кога? За четвърти юли?

— Не. Скоро. Напоследък съм адски зает. Къде ми е шапката? А, не я носех.

Тя го изпрати до вратата и изчака на прага, докато асансьорът дойде. После затвори и бързо се върна в стаята си. Пристъпи до телефона и набра номер с резки, но точни движения.

— Ало? — изрече в слушалката. — Свържете ме с господин Стоун, ако обичате. Обажда се госпожица Мейсън.

След миг гласът му прозвуча отсреща.

— Фил? — каза тя. — Слушай. Брат ми Боби беше тук. И знаеш ли защо? Защото онази твоя чаровна и миловидна женичка му разказала за теб и мен... Да! Слушай, Фил. Чуй ме. Никак не ми харесва това. Не ми пука дали имаш нещо общо, или не. Не ми харесва. Пет пари не давам... Не, не мога. Имам друг ангажимент... И тази вечер не мога. Можеш да ми позвъниш утре. Много съм разстроена от цялата история... Казах да ми позвъниш *утре*, Фил... Не... Казах *не*, Фил. Довиждане.

Тя остави слушалката, праметна крак върху крак и ухапа замислено кожичката на нокътя си. После се завъртя и извика:

— Елси!

Елси дотърча тихичко като мишка.

— Изнеси подноса на господин Боби. Когато Елси излезе от стаята, Хелън набра нов номер.

— Хансън? — каза тя. — Аз се обаждам. Ние. Ти си ужасно псе.

ОТ ВЕДНЪЖ СЕДМИЧНО НЕ СЕ УМИРА

Той си събираше багажа с цигара в уста и кривеше лице, за да не му влиза димът в очите; затова нямаше начин да се узнае по изражението му дали е отегчен, уплашен, раздразнен или примирен. Младата жена с вид на гостенка седеше в креслото и ранното утринно слънце огряваше красивото ѝ лице. Беше приятна гледка. Но ръцете ѝ вероятно бяха най-хубавото у нея — кафяви, заоблени и добри.

— Миличък — каза тя, — не виждам защо Били да не замине. Сериозно.

— Какво? — попита младият мъж. Имаше дрезгавия глас на закоравял пушач.

— Сериозно, не виждам защо Били да не замине.

— Твърде е стар — отговори мъжът. — Защо не пуснеш радиото? Може да има някой хубав запис по това време. Опитай 1010.

Младата жена протегна ръката си със златната брачна халка и невероятния изумруд на малкия пръст до нея, отвори белите вратички на шкафа, щракна нещо, завъртя нещо. Пак се облегна назад, зачака и изведнъж, най-ненадейно, се прозя. Младият мъж я погледна.

— Мисля си... какъв *ужасен* момент за начало — каза тя.

— Ще им предам — отвърна той, оглеждайки купчинка сгънати носни кърпички. — Жена ми казва, че е *ужасен* момент за начало.

— Миличък, ти *наистина* ще ми липсваш ужасно.

— И ти ще ми липсваш. Мисля, че имах повече бели кърпички.

— Ама *наистина* ще ми липсваш — каза тя. — Всичко е толкова *гнусно*. Сериозно ти казвам. И тъй нататък.

— Е, това беше — каза младият мъж, като затвори куфара. Запаля цигара, погледна към леглото и се просна на него...

Докато се настаняваше, лампите на радиото най-сетне загряха и в стаята победоносно прогърмя националният химн, съпроводен сякаш от безброй пиколо-флейти. Съпругата му протегна една от прекрасните си ръце да спре шумотевницата.

— Можеше да има нещо друго.

— Не и по това *смахнато* време.

Той пушна към тавана разкривено колелце дим.

— Не трябваше да ставаш — каза.

— Така *исках*.

Вече три години не спираше да му говори с курсив.

— А сега *ставай!* — нареди тя.

— Опитай на 570 — каза той. — Може да са пузнали нещо свястно.

Жена му пак включи радиото и двамата зачакаха, той — със затворени очи. След малко прозвуча хубав стар джаз.

— Имаш ли достатъчно *време* да се излежаваш така? Сериозно.

— Да се излежавам така — да, имам. Още е рано.

Изведнъж на съпругата му сякаш ѝ хрумна някаква важна идея.

— *Дано* да те зачислят в калаверията — каза тя. — Калаверията е прелестна. Луда съм по онези мънички саби, дето ги носят на реверите. А пък ти *обичаш да яздиш* и тъй нататък.

— Кавалерията — поправи я младият мъж, без да отваря очи. — Едва ли ще имам тоя късмет. Напоследък пращат всички в пехотата.

— *Ужасно*, миличък. *Трябваше* да се обадиш на онзи човек с белега на лицето. Полковника. Дето го срещнахме у Фил и Кени миналата седмица. От разузнаването и прочие. Така де, нали говориш френски, немски и тъй нататък. Той със сигурност щеше да те уреди *поне за офицер*. Така де, сам знаеш колко ще ти е неприятно да бъдеш прост редник или нещо такова. Та ти изобщо мразиш *да разговаряш* с хората.

— Моля те — каза той. — Да не говорим за това. Казах ти вече какво мисля. За тая офицерска идея.

— Е, надявам се *поне* да те пратят в *Лондон*. Където се срещат цивилизовани хора, искам да кажа. Имаш ли номера на военната поща на Буби?

— Да — излъга той.

Жена му явно размишляваше над друга сериозна идея.

— *Страшно* бих се зарадвала на малко плат. Да речем, туид. Или *каквото и да било*. — Почти веднага тя се прозя и изтърси ни в клин, ни в ръкав: — Сбогува ли се с леля си?

Съпругът ѝ отвори очи, надигна се рязко и спусна крака на пода.

— Вирджиния, слушай. Снощи не успях да ти кажа. Искам да я водиш на кино веднъж седмично.

— На кино ли?

— Нищо няма да ти стане — каза той. — От веднъж седмично не се умира.

— Да, *разбира се*, скъпи, но...

— Никакво „но“ — отсече той. — От веднъж седмично не се умира.

— Разбира се, че ще я водя, *глупчо*. Само исках да кажа...

— За съвсем дребно нещо те моля. Тя вече не е в първа младост.

— Но скъпи, нали знаеш, че състоянието ѝ пак се *влошава*. Така де, толкова се е *смахнала*, че дори не е смешна. Лесно ти е *на теб*, като не стоиш с нея у дома по цял ден.

— И ти не си се застояла чак толкова у дома — каза той. — Освен това тя никога не напуска спалнята си, освен ако не я заведе някъде или нещо такова. — Той се приведе тъй близо до нея, че едва се крепеше на ръба на леглото. — Вирджиния, от веднъж седмично не се умира. Сериозно говоря.

— *Разбира се*, миличък. Щом така *искаш*. И аз съм сериозна.

Внезапно младият мъж се изправи.

— Ще кажеш ли на готвача, че съм готов за закуска? — попита той и се наклони да тръгва за някъде.

— Дай ми първо една *целувчица* — каза тя. — Ти си моето храбро войниче.

Той се наведе, целуна прекрасната ѝ уста и излезе от стаята.

Изкачи се по широкото стълбище, покрито с дебела пътека, и на горната площадка зави наляво. Почука два пъти на втората врата, от външната страна на която бе забодено с кабарче бяло картонче от стария хотел „Уолдорф Астория“ в Ню Йорк: „Моля, не безпокойте“. В празното поле на картончето имаше избелял надпис с мастило:

Отивам на митинг за военните облигации. Ще се върна. Посрещни Том вместо мен в шест във файето. Лявото му рамо е по-високо от дясното и пуши прелестна малка луличка. Целувки, Аз.

Бележката беше написана от майката на младия мъж и той я бе чел още като малко момче, а сетне стотици пъти от тогава до днес — март 1944 година.

— Влизай, влизай — подвикна припрян глас. И той влезе.

Зад стъваема масичка за карти до прозореца седеше много миловидна жена на възраст малко над петдесетте. Беше облечена с чаровен утринен халат в бежови тонове, а на краката си носеше чифт изключително мръсни бели гуменки.

— Е, Дики Камсън — каза тя. — Как тъй си станал толкова рано, поспаланко?

— Случва се — отвърна мъжът със сърдечна усмивка. Целуна я по бузата, опря ръка върху облегалката на стола, огледа небрежно разтворения пред нея огромен албум с кожена подвързия и попита: — Как върви колекцията?

— Прекрасно. Просто прекрасно. Този албум — ти още не си го видял, лошо момче — е чисто нов. Били и готвачът ще ми отстъпят техните марки, а ти ще ми дадеш *твоите*.

— Само анулираните американски от два цента, нали?

— Чудесна идея. Той огледа стаята.

— Как е радиото?

Беше настроено на същата станция, която слушаха долу.

— Прекрасно. Тази сутрин правих гимнастика.

— Виж, лельо Рина, помолих те да спреш тия смахнати упражнения. Само те изтощават. Няма никакъв смисъл да ги правиш, искам да кажа.

— На мен ми харесват — твърдо отсече лелята и прелисти албума. — Обичам музиката, която пускат. И старите мелодии. А със сигурност ми се вижда нередно да слушам музиката, без да играя:

— И *ти* си права. А сега, моля те, престани. Недей да си чак толкова праволинейна — каза племенникът.

Направи няколко крачки из стаята, после тежко се настани върху прозоречния перваз. Загледа се към парка, сякаш търсеше между дърветата думи, за да ѝ каже, че заминава. Бе искал тя да бъде единствената жена през 1944 година, която не се визира тревожно в нечий пясъчен часовник. Сега знаеше, че трябва да ѝ даде своя. Подарък за жената с мръсните бели гуменки. Жената с анулираните американски марки от два цента. Жената, която беше сестра на майка му и ѝ пишеше бележки в празните полета на картончета от „Уолдорф Астория“. Трябваше ли да ѝ каже? Трябваше ли и тя да има свой собствен нелеп и лъскав пясъчен часовник?

— Като сбръчкаш чело, съвсем заприличваш на майка си. Да. Досуц като нея. Помниш ли я изобщо, Ричард?

— Да. — Той помълча. — Тя никога не ходеше. Вечно тичаше, после изведнъж спираше в някоя стая. И все си подсвиркуваше през зъби, докато спускаше щорите в моята спалня. Почти винаги една и съща мелодия. Помнех я, докато бях малко момче, но сетне забравих. А в колежа... имах съквартирант от Мемфис и един следобед той пусна стари грамофонни записи — на Беси Смит, на „Тий Гардънс“ — и едно от парчетата направо ме нокаутира. Същата мелодия, която мама си подсвиркуваше през зъби, когато всичко беше наред. Наричаше се „Не мога да съм примерна в неделя, защото съм лоша седем дни в седмицата“. По-късно през семестъра едно момче на име Алтриеви случайно настъпи плочата и повече не я чух. — Той пак помълча. — Горедолу само това си спомням. Глупави дреболии.

— Помниш ли как изглеждаше? — Не.

— Беше страхотно парче. — Леля му подпря брадичка с една от крехките си изящни ръце. — Баща ти просто не можеше да стои по човешки на едно място, ако майка ти е напуснала стаята. Само кимаше тъпо на събеседника си и се взираше с нелепо присвити очички във вратата, през която беше излязла. Той беше странно, грубовато човече. Не го вълнуваше нищо друго освен да печели пари и да зяпа майка ти. И да я извежда на плаване с онази шантава платноходка, която купи. Носеше една смешна шапчица на английски моряк. Казваше, че била на баща му. Майка ти все я криеше, когато трябваше да излязат в морето.

— И само това намериха, нали? — попита младият мъж — Онази шапка.

Но леля му бе приковала поглед в албума.

Каква *прелест* — възкликна тя и вдигна към светлината една от марките. — Толкова дръзко лице има, макар и с разбит нос. Уошингтън, искам да кажа.

Младият мъж стана от перваза.

— Вирджиния заръча на готвача да приготви закуска. Трябва да слизам — каза той. Но вместо да излезе, пристъпи до масичката на леля си. — Лельо Рина, отдели ми минута внимание.

Интелигентното лице на леля му се извърна към него.

— Лельо... тъъ... има война. Сигурно си я виждала в кинопрегледите. Или си чула по радиото и тъй нататък, нали?

— Естествено — изсумтя тя.

— Е, аз заминавам. Налага се. Тръгвам тази сутрин.

— Знаех, че ще ти се наложи — каза леля му без паника, без горчиво-сентиментални намеци за „последния от рода“.

„Чудесна е — помисли си той. — Най-разумната жена на света.“

Младият мъж се изправи. Трябваше да й покаже суровата истина — просто нямаше друг начин.

— Вирджиния ще те навестява, скъпа — каза той. — И редовно ще те води на кино. Идната седмица в Сътън ще прожектират един стар филм на Уили Фийлдс. Ти харесваш Фийлдс.

Леля му също стана, но бързо мина покрай него.

— Приготвила съм ти препоръчително писмо — обяви тя. — До един мой приятел.

Бе спряла до писалището. Решително отвори горното ляво чекмедже и извади от него бял плик. После се върна при масичката с албума и небрежно подаде плика на племенника си.

— Не е запечатано — каза тя. — Можеш да го прочетеш, ако искаш.

Младият мъж погледна плика в ръката си. Беше адресиран с енергичния почерк на леля му до някой си лейтенант Томас Е. Клив Джуниър.

— Той е прекрасен младеж — каза лелята. — Служи в Шейсет и девети полк. Ще се погрижи за теб, тъй че изобщо не се притеснявам. — И добави натъртено: — Още преди две години *знаех*, че така ще стане и веднага се сетих за Томи. Той ще ти бъде чудесна закрила. — Тя отново се завъртя, вече не тъй уверено, и с бавни крачки пристъпи пак към писалището. Отвори друго чекмедже и извади голяма рамка с фотография на младеж в униформа на лейтенант от 1917 година.

Запъти се, залитайки, към племенника си и вдигна снимката, за да я види добре.

— Това е негова снимка — обясни тя. — Снимка на Том Клив.

— Вече трябва да тръгвам, лельо — каза младият мъж. — Довиждане. Нищо няма да ти липсва. Наистина нищо. Ще ти пиша.

— Довиждане, скъпо мое момче — каза леля му и го целуна. — Гледай да намериш Том Клив. Той ще се грижи за теб, докато се

настаниш.

— Да. Довиждане.

— Довиждане, скъпо мое момче — отвърна разсеяно леля му.

— Довиждане.

Той излезе от стаята и едва не се препъна надолу по стълбите.

На долната площадка извади плика и го скъса на две, после още веднъж и още веднъж. Зачуди се какво да прави с парченцата и накрая ги пъкна в джоба на панталона си.

— Миличък. *Всичко* изстина. Яйцата ти и прочие.

— Можеш да я водиш на кино веднъж седмично — каза той. —

Нищо няма да ти стане.

— Кой казва, че ще ми стане? Казвала ли съм нещо подобно?

— Не.

И той влезе в трапезарията.

Издание:

Автор: Дж. Д. Селинджър

Заглавие: Три ранни разказа

Преводач: Любомир Николов

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: ИК „Бард“ ООД

Град на издателя: София

Година на издаване: 2014

Тип: сборник разкази

Националност: американска

Редактор: Екатерина Иванова

ISBN: 978-954-655-544-1

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/3616>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.